

História vzniku betlehema v kostole

Každý rok, o tom istom čase sa malí, či starí, tešia na chvíľu, keď sa v kaplnke Sedembolestnej Panny Márie postaví krásny betlehem. Už roky obdivujeme túto nádheru vyrezávanú z dreva. Málokto vieme, kto za tou nádherou stojí a aká námaha i úsilie ich to stálo. Ponúkame Vám nahliadnúť do kroniky Michala Repku, ktorý túto udalosť opisuje takto:

Boli Vianoce 25. 12. 1971, kedy ctihodné sestričky spomenuli, že v Prešove videli krásny betlehem a odporúčali nám, aby sme sa tam išli pozrieť. Istého dňa **František Smoroň** zobral auto a išli sme: **Michal Repka** a **Mikuláš Štellmach** do Prešova. Betlehem sa nám veľmi páčil a zaumienili sme si, že aj my niečo podobné dáme vyrobiť. V našej farnosti sme mali maličký betlehem, asi 1,20 m. Od našich ctihodných sestričiek sme sa dozvedeli meno výrobcu betlehema. Bol ním duchovný otec (misionár) dôstojný pán Zakopal, ktorý bol v Pezinku v Charitnom dome. Náš vtedajší pán dekan Andrej Ovšonka navrhol, aby sme si dali urobiť náš slovenský betlehem. Tak sme sa rozhodli, že pôjdeme za tým pánom do Pezinka. Išli sme tam, niektorí členovia farskej rady, menovite: Michal Repka, Mikuláš Štellmach, **Štefan Sás** a František Smoroň. Do Pezinka sme prišli vo večerných hodinách. Dôstojného pána sme oboznámili s našou požiadavkou. On sa zasmial a povedal: „Keby som nič iné nerobil, len strúhal betlehem, trvalo by mi to 3 roky a ja sa tej doby nedožijem. A mal pravdu, lebo žil len 2 roky a 2 mesiace od našej návštevy. Ale, kto má silnú nádej a pevnú vieru, dokáže všetko. Ja som bol tvrdohlavý a hovorím si, ideme ďalej za mojím

veľmi dobrým priateľom, s ktorým som sa spriatelil ako včelár. On bol vynikajúci rezbár, maliar, reštaurátor, zlatník. Bol to **Ladislav Tvirst** z Podolínca, tiež starší pán vo veku 65 rokov.

Povedali sme mu, čo by sme od neho potrebovali. Veru, ani jemu nešlo do hlavy, akú máme požiadavku. Nie je to jednoduchá práca, ale namáhavá a dlhodobá. Ja som ho pekne poprosil: „*Ladislav, prosím ťa, urob nám tu vec, ktorá ťa bude reprezentovať v našom okrese Stará Ľubovňa, ba ostane asi najväčšia pamiatka po tebe, ktorú budú obdivovať ľudia z celého okolia a najmä deti*“. Nuž dal slovo a prisľúbil, že to urobí. Dali sme mu námet, ako pán dekan Andrej Ovšonka spomínal, slovenský betlehem s pozadím Tatier. Ja som doniesol pekný záber zo Skalnatého plesa a podľa toho robil Tatry. Začal robiť svätú rodinu a maštaľku, neskôr doplnil troch kráľov, pastierov s ovečkami. Ale čo ďalej? Ja som trval na tom, aby urobil sošky v rôznych krojoch, ktoré sa budú pohybovať na pase. No, ale potrebovali sme aj technika, ktorý by urobil železný stôl, na ktorom by to celé išlo. Pán stále pošepne, a tak sme požiadali **Juraja Chamillu**, aby sa dal do práce. Ľudia o ničom nevedeli, čo robíme. No boli potrebné ďalšie práce – široký stôl na celú kaplnku. Požiadal som najlepšieho stolára **Pavla Konkoľa**, ktorý bol tiež v cirkevnom výbore. Išli sme spolu, zamerali a práca pokračovala ďalej. Jurko Chamilla montoval motor, reťaz a figúrky už pokračovali cez Tatry. Tu nastala starosť, čo dáme do popredia, aby každá osoba sa otočila pred Ježiškom a pastier, aby zatrúbil. Jurko Chamilla to dokázal.

No, ale pravá a ľavá strana ostala prázdna. Pred spánkom som rozmýšľal, čo by bolo najcennejšie tam dať. Tak ma napadlo, veď sme pod Tatrami, nuž dáme našu obec Novú Ľubovňu. Na druhú stranu by zas bolo dobre dať Staroľubovniansky hrad, kde niekedy sídlil gróf Zámoy sky. Chceli sme tam dať aj kostol, ako bol niekedy pred 2. svetovou vojnou z roku 1943. Ale koho zase poprosiť? Laco Tvirst to nestihne, už to čo má, robí tretí rok. Napadla mi myšlienka na **Karola Hudáka**, ktorý bol na invalidnom

dôchodku a počas zimných dní rád robieval takéto všelijaké práce. Požiadal som ho, vysvetlil, čo chceme a dal súhlas. Zaobstaral som mu materiál, námet i fotografiu z kostola. Urobil kostol, ktorý bol v pôvodnom stave a 8 domčekov z toho obdobia a hrad. Urobil aj chatky na Tatry, hviezdáreň, košiar, žľaby, most. Ostávali steny v pozadí. Dal som tam oblohu a hviezdy, ktoré narobili chlapci - miništranti. Maľoval som skoro všetko okrem hlavných osôb. Ostalo ešte elektrické vedenia, ktoré si zobral na starosť člen farskej rady Mikuláš Štellmach, ktorý bol tiež veľmi obetavý. Treba bolo rozvádzač a veľa rôznych zapojení na sieť a dať to všetko do chodu. K tomu sa pričínal aj môj syn **Michal Repka**. Pracovalo sa za 3 roky.

Farníci boli prekvapení, keď sa **24. 12. 1975** po polnočnej svätej omši prvýkrát pustil betlehem. Deti čakali hlavne na pastiera, keď prišiel pred svätú rodinu a zatrúbil. Starosť bola aj so zabezpečením doprovodu vianočnými piesňami a spevom vtákov. To sme natočili spolu s Ferom Smoroňom v Novoľubovnianskych kúpeľov po polnoci od 3:00 do 5:00 hod., kedy najlepšie začínali spievať vtáci. Cvengot oviec a bečanie som bol natočiť pod Pustou horou, kde pásol bača z Jakubian stádo oviec, ale aj na našom poľnohospodárskom družstve. Pod Pustou horou, keď nechceli ovce bečať, tak bača im sypal soľ po pašienke, a to bolo potom bečania a cvengotu zvoncov. Doma som potom spracoval všetko na záznam. Vianočné piesne, spev vtáctva, stádo oviec, cengot a bľačanie, celý tento dej oživoval a tak bližšie spojil návštevníka s malým betlehemským Ježišom. To bola hlavná úloha, spojiť dušu s Kristom.

„Prosím ťa Pane Ježišu, spoj nás všetkých so sebou už na tomto svete, aby sme ťa našli po sklonku nášho života. Amen.“

Vypísané z kroniky Michala Repku

Všetkým, týmto spomínaným pánom, nech narodený Ježiš, požehnáva za ich nadšenie, ochotu a vytrvalosť zrealizovať tento krásny betlehem, ktorý obdivujeme už 39 rokov.